

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՎ ՔԱՐՈԶ ՓՐԿՉԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌԻ ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

Հունվարի 6-ին, ուրբաթ օրը, Մայր Աթոռում ավանդական հանդիսությամբ տոնվեց Քրիստոսի հրաշափառ Սուրբ Ծննդյան տոներ:

Առավոտյան ժամերգությունը պաշտվեց Մ. Տաճարում՝ մասնակցությամբ Մայր Աթոռի միաբանության:

Ժամը 11.30-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափոռով և ամպհովանու տակ հանդիսավորապես առաջնորդվեց Մ. Տաճար՝ Ս. Ծննդյան պատարագը մատուցելու:

Զմեռվա պայծառ արևը՝ ջերմություն էր հաղորդել և՛ բնության, և՛ սրտերին:

Մայր Տաճարը լիքն էր աղոթավոր ուխտավորներով և հավատացյալներով: Զանգերը ուրախ ու հանդիսավոր ղողանջով ավետում էին օրվա մեծ տոնի սրտառու խորհուրդը:

Հայրապետական ս. պատարագի ժամանակ Սեղանին սպասարկում էին գեր. Տ. Հայկազուն և Տ. Հուսիկ սրբազանները, հոգ. Տ. Մուշեղ, Տ. Ներսես ծ., Տ. Արսեն և Տ. Նա-

րեկ վարդապետները, բահանայից դասը և սարկավազների խումբը:

Մ. Տաճարի կամարների տակ հնչում էր «Խորհուրդ մեծ և սբանչի»-ն, հոգիները լցնելով Ս. Ծննդյան ուրախությամբ և պատգամով:

«Հայր մեր»-ից առաջ Վեհափառ Հայրապետը Քրիստոսի Ս. Ծննդյան խորհրդի մեծ ավետիսը տալով Հայ եկեղեցուն և բովանդակ հայությանը, խոսում է հետևյալ ոգեշունչ բարոզը՝ օրվա տոնի համամարդկային, հոգևոր, բարոյական մեծ նշանակության մասին՝ համեմված կրոնաբույր և հայրենաշունչ խոհերով, որը նույն գիշեր ձայնասփռվում է Երևանի ողորկայանից:

«Երկնքի հեռու բարձունքներեն, աշխարհ ու ժողովուրդներ ամեն տարի կլսեն հրաշալի երգը հրեշտակներուն, որոնք երկու հազար տարիներ առաջ ավետեցին պատգամը տիեզերքի և կյանքի Արարչին՝ «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Այս ավետիսով կրացվի անա մարդկության առաջ, հորիզոնը հոր տարիի մը և՛ Փրկչական 1967-րդ տարիին: Փրկչական տարի այո, որովհետև մեր Տերը և Փրկիչը Հիսուս, այս ավետիսով ծնավ, և զայն իր սրտին մեջ առած, իշավ աշխարհ, փոխելու համար նակատագիրը մարդուն, ազատ արձակելու զայն նյութի և մարմնի պայմանեն: Հիսուս աշխարհ եկավ քսելու համար՝ ով մարդ, դուն քու մարմնույդ մեջ հոգի մը կկրես. այդ հոգին ազատ է և կրնա փշրել ամեն կապանք, արարչագործելու համար հոր աշխարհ մը, կյանքի հոր մակարդակ մը, ուր կտիրակալեն ուժը ոգիին և օրենքը բարիին, աշխարհը իրավ մարդուն: Այդ ոգիին ու անոր թագավորության հայտարար նշանները պիտի բլլան՝ խաղաղությունը և հանությունը ի մարդիկ:

Գիտե՛նք արդյոք լսել խոսքը մեր երկնային Տիրոջ, և հետևիլ անոր: Ինչքան ատեն մարդիկ ու ազգեր չեն կրցած ամբողջապես և վերջնապես կյանքի կոչել պատվիրաններն այս աստվածային, անոնք ձերբազատած չեն իրենց հոգիները և տակավին գերի են նյութին և կույր կիրքերու շղթային: Եվ կտիրեն ոգիի սով:

Եվ այսօր անա, սիրելի ժողովուրդ, երկնքի հեշտակները վերստին կերգեն մեծ ավետիսը փրկարար, օգնելու համար մարդոց, որ պեսգի անոնք առավել իրականացնեն իրենց իսկական կոչումը այս անցավոր աշխարհի վրա՝ դառնալու սիրտ և խաղաղության ջահակիրներ, դառնալու ճշմարիտ մարդիկ, արժանի կոչվելու «լուսոյ որդիներ», «Աստուծոյ որդիներ»:

Մեր դարաշրջանին մանավանդ, մարդկությունը ցավատանջ ծարավով իր սիրտը կրանա Սուրբ Մենդյան հրաշալի ավետիսին, իբրև գերագույն ապավեն, հույս և մխիթարություն: Իրանի բոլոր անոնց որ գիտեն լսել ձայնը երկնքի և իրենց կյանքի գործերով ընթանալ խաղաղության, արդարության ու մարդասիրության նախապահին: Հիշենք լեռան քարոզին՝ «Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեցին»:

Մեզի համար, հոգեկան անհուն սփոփանք է և բուրխություն, որ հայ ժողովուրդը, միասիրտ ու միակամ, անխախտ կանգնած է խաղաղության սրբազան դատի պաշտպանի դիրքերուն վրա:

Մեր օրերուն, խաղաղության սպիտակ աղավնին, խորհրդանշանն է երկնքի հեշտակներուն, որոնք շատ դարեր առաջ, երանելի գիշեր մը, Սուրբ Մենդյան մեծ ավետիսը երգեցին:

Քրիստոսի անունով խոսող ու գործող եկեղեցիները, ավելի քան երբեք կոչված են

այսօր, իրենց ժողովուրդները առաջնորդելու խաղաղության ավետարանական պատվիրաններով, ընդդեմ պատերազմին և ընդդեմ անոր մուր ուժերուն: Քրիստոսի եկեղեցիներ, իբրև պատգամակիր Աստուծոյ Որդվույն և իր հիմնադրին, և իբրև ճշմարիտ արտահայտիչ մարդկային խղիին, չի կրնար իր բար ու վեհա խոսքը չըսել, և իր աշխատանքը զանալ. խաղաղության դատի վերջնական ու ամբողջական հաղթանակին համար: Պատերազմը համագումարն է բոլոր շարիքներուն ու ռեիներներուն, և ժխտումն իսկ Քրիստոսի սուրբ Ավետարանին: Պետք է դատապարտել և բոլոր միջոցներով խափանել պատերազմի մահասփյուռ մեկնումն, ուր որ աշխարհի վրա իր ուրվակները երևա:

«Խաղաղություն հեռատրաց, խաղաղություն մերձատրաց, խաղաղություն ամենեցուն»:

Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցին, իր պատմական կեդրոն Սուրբ Էջմիածնի հոգևոր առաջնորդության ներքև, անձանձույթ պիտի շարունակե աղոթել ու գործել ի խնդիր աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդներու եղբայրության:

Յոդ ոգորմածն Աստված քաղցրությամբ ընդունի մեր աղաթները. բոլր իմաստության լույսը շատցնե մարդոց մտածումներուն և սրտերուն մեջ, և ինքը Ամենակալը գորավի ու մարտակից դառնա խաղաղության բոլոր պաշտպաններուն:

Խաղաղ ու շինարար կյանքի ծարավի է նաև մեր եկեղեցին և մեր փոքր ածուն:

Ահավոր փորձանքներն և ողբերգություններն հետո, որոնց հիսուն տարիներու ոգեկոչումին կրակը կայրե տակավին սրտերը մեր ազգի բոլոր զավակներուն, մենք իբրև եկեղեցի և ժողովուրդ, հացի և լույսի պես կարիք ունինք ներքին հոգևոր միության ու ազգային միասնության, ի մասնավորի հայ սփյուռքի տարածքի վրա: Ժամանակն է մեկտեղման, համերաշխ գործակցության, շինարար աշխատանքի՝ մեկ եկեղեցի, մեկ ազգ, մեկ Մայր հայրենիք՝ նշանաբանով: Ամեն երկփեղկում, ամեն կեդրոնախույս նախապահ, ամեն շեղում և կամ դանդաղում՝ ուժերու ցրվում է, աննպատակ թափառում է, կորուստ է:

Ով հարագատ ու հավատարիմ զավակն է մեր սուրբ եկեղեցիին, ուղիղ կհասկնա մեր արդար մտածումը և իղձը: Խաղաղություն ի սփյուռս աշխարհի ցրված մեր եկեղեցիներուն և մեր հավատացյալ պանդուխտ զավակներուն: Եկեղեցիներն են, պառակտումները և օրինազանցությունները ոչ մեկ լավ բան կխոստանան մեր ազգին: Աստվածային նախախնամությամբ հիմնադրված ու հայոց պատմության մոտ երկու հազար տա-

րիներու կենսափորձով նվիրագործված՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը կա ու կմնա մեր լույս հավատքի և մեր հայ հոգիի անշարժ վեմը, նվիրական սրբություն Սրբոցը, որ հեռագնեռն առավել փառավոլ կշողա և իր հոգեւոր հովանին ու աստվածային օրհնությունը կառարածն համայն Հայ եկեղեցիին և հավատացյալ ժողովրդին վրա, իբրև Աթոռ Հայրապետության Ամենայն Հայոց: Այսպես է որ ներշնչումի սուրբ պահու մը, Դավրիժեցի Առաքել պատմիչը, հայրենի վիշտը իր սրտին մեջ ծրարած, բուրբին հանձնած է՝ հայոց պատմության բոլոր ժամանակներու մեծ նշմարտություններեն մեկը՝ «ի վերայ Արշոյն և Ս. Էջմիածնի ամենայն ազգն Հայոց կապեալ կայ»:

Փառք և հավերժական լույս, հրաշք էջմիածնին: Անսպառ կորով ու պայծառ տեսիլք, մեր եկեղեցւոյ ուխտապան սպասավորներուն, որ անեղբ բոլորը ձեռք-ձեռքի տված, մեկ սիրտ մեկ հոգի, արթուն հսկեն և անդուլ աշխատին, որպեսզի Արարատի փեշերուն, Հայոց վերածնած աշխարհի երկնքի տակ, միշտ վառ ու փառավոր մնա Ս. Էջմիածնի անմար կանքեղը, և Ս. Էջմիածինը հաղթական շարունակե իր պատմական առաքելությունը, լույս և հույս բաշխելով մեր ազգի բոլոր գավակներուն անխափր որ ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի:

Սիրեցյալ գավակներ Մեր. «Լցէք զխնդրքիս իմ. զնոյն խորհիջիք, զնոյն սէր յանձին ունիջիք, համաշունչ, միախորհուրդ» (Փիլիպ. Բ 2):

Նվարդ, Սուրբ Մենդյան և Աստվածահայտնության այս սրբասուրբ պահուն, շնորհաց խորան Փրկչի Իշման Սուրբ Տաճարեն, Ձեզի ամենուր հայրական սիրտ ողջույն և օրհնություն, բոլոր բարի մաղթանքներով, որ երկնային Տերը Ձեզ բոլորդ հեռու պահն ամեն շարե և փորձություն՝ պարգևելով Ձեզի փառառդ երջանիկ կյանք, արեւոտ խաղաղ օրերով, Ձեր առաքիլի գործերու հաջողությամբ:

Թող բարին Աստված անշարժ ու շեն պահե, մեկ ու անբաժան մեր Սուրբ եկեղեցին, բնակարանը մեր հոգիներուն, հրաշագործ հովանին մեր ազգին:

Թող խաղաղության մեջ անի ու գորանա շինարար ժողովուրդը մեր և նոր իրագործումներով ու նվաճումներով հարստացնե, լուսավորե և գեղեցկացնե Մայր երկիրը մեր Հայաստան աշխարհ, իրականացած երազը մեր լուսաբնակ նախնայց:

Միածին Արդվույն Սուրբ Մենդյան շնորհներով, նոր տարին քող ըլլա խաղաղության տարի, եղբայրության տարի, խնդության տարի աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն համար:

Շնորհավոր նոր տարի և Սուրբ Մենդ:

«Շնորհք, սէր և խաղաղութիւն Փրկչին մերջ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ Ձեզ այժմ և յապտեան: Ամէն»:

Հավարտ ս. պատարագի, Վեհափառ Հայրապետի հանդիսագրութեամբ, Ավագ Սեղանի բեմի առաջ կատարվում է Ջրօրհնյաց սրբազան կարգը, ի հիշատակ Քրիստոսի մկրտության «ի Յովհաննէ, ի Յորդանան գետ»:

Մ. Տաճարի կամարների տակ տպավորիչ դաշն ու ոգելից հնչում են «Ուլ զարմանալի» և «Այսօր Ձայնն հայրական» մկրտության տաղերը: Այնուհետև հավատացյալները ջերմեռանդ բարեպաշտութեամբ վերցնում են Քրիստոսի մկրտության ջրից, հոգեպես պալծառացած նաև օրվա մեծ տոնի խորհրդով: Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Վեհարան, Ս. Մենդյան տոնի առթիվ շնորհավորություններ ընդունելու:

Վեհարանում լուսարարապետ գեր. Տ. Հայկազուն սրբազանը, հանուն Մ. Աթոռի միաբանության, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և բոլոր ներկաների, շնորհավորում է Վեհափառ Հայրապետին՝ Մ. Աթոռի անսասանության, պալծառության և նրա Գահակալի կենաց արեւշատության սրտազին բարեմաղթություններով:

Վերջում Վեհափառ Հայրապետը իր շնորհակալությունն ու գոհունակությունն է հայտնում բոլոր շնորհավորանքների և բարեմաղթությունների համար և օրհնում ազգն ու եկեղեցին, հայրենիքն ու ժողովրդին՝ մաղթելով խաղաղություն աշխարհին, համերաշխություն և հաշտություն բոլոր ազգերին:

Ն. Ս. Օծուկյան «Պահպանիչ»-ով ավարտվում է օրվա հանդիսությունը:

